

Aktywność ekonomiczna ludności w województwie wielkopolskim w 4 kwartale 2023 r. – wyniki wstępne

28.03.2024 r.

60,8%

Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15–89 lat

Według wstępnych wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności¹ w 4 kwartale 2023 r., wielkopolskie zajmowało 4. lokatę pośród województw pod względem wielkości wskaźnika zatrudnienia oraz współczynnika aktywności zawodowej. Stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie wyższym od notowanego w kraju.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15–89 lat

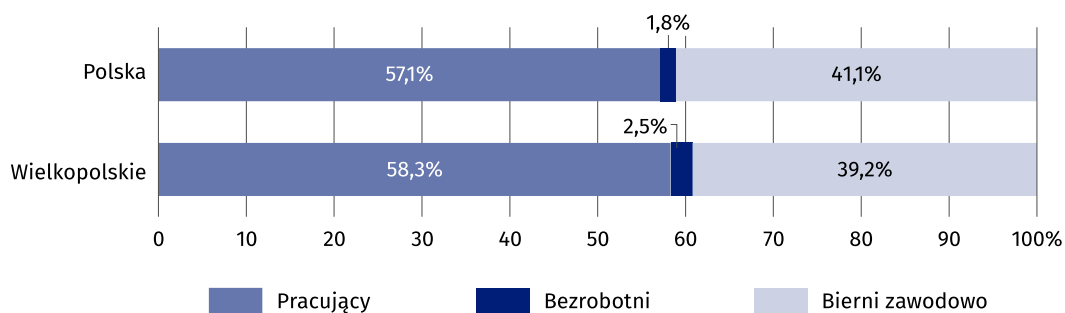
W 4 kwartale 2023 r. zbiorowość aktywnych zawodowo obejmowała 1711 tys. osób, tj. o 1,5% więcej niż w analogicznym kwartale 2022 r. Populacja pracujących, licząca 1642 tys. osób, zmniejszyła się w ciągu roku o 0,7%, natomiast liczba bezrobotnych (69 tys. osób) zwiększyła się ponad 2-krotnie. Biernych zawodowo było 1105 tys., tj. o 1,7% mniej niż w 4 kwartale 2022 r.

Tabl. 1. Podstawowe wyniki BAEL

Wyszczególnienie	4 kwartał 2022	3 kwartał 2023	4 kwartał 2023
Aktywni zawodowo w tys.	1686	1715	1711
pracujący	1654	1662	1642
bezrobotni	33	54	69
Bierni zawodowo w tys.	1124	1098	1105
Współczynnik aktywności zawodowej w %	60,0	60,9	60,8
Wskaźnik zatrudnienia w %	58,8	59,1	58,3
Stopa bezrobocia w %	2,0	3,1	4,0

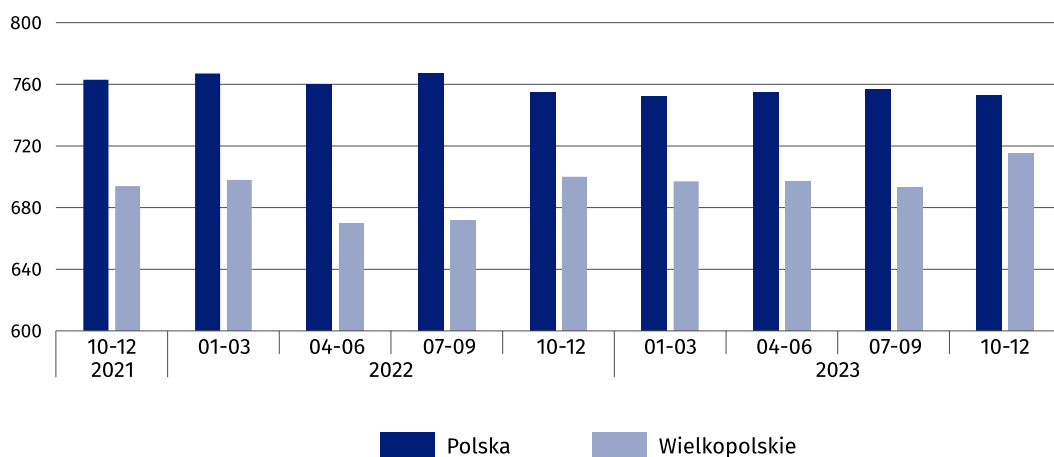
¹ Do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej w Polsce pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021). Dane za okres od 1 kw. 2021 r. do 3 kw. 2023 r. zostały przeliczone zgodnie z nową podstawą uogólniania wyników, w związku z czym różnią się od prezentowanych we wcześniejszych edycjach informacji sygnalnej. Patrz uwagi metodologiczne na str. 8.

Wykres 1. Struktura ludności w wieku 15-89 lat według aktywności ekonomicznej w 4 kwartale 2023 r.

Relacja liczby osób niepracujących do pracujących pogorszyła się w ujęciu rocznym. W 4 kwartale 2023 r. na 1000 pracujących przypadało 715 niepracujących, podczas gdy w 4 kwartale 2022 r. – 700. W kraju miernik ten ukształtował się na poziomie 753 wobec 755 przed rokiem.

Wykres 2. Wskaźnik obciążenia pracujących osobami niepracującymi

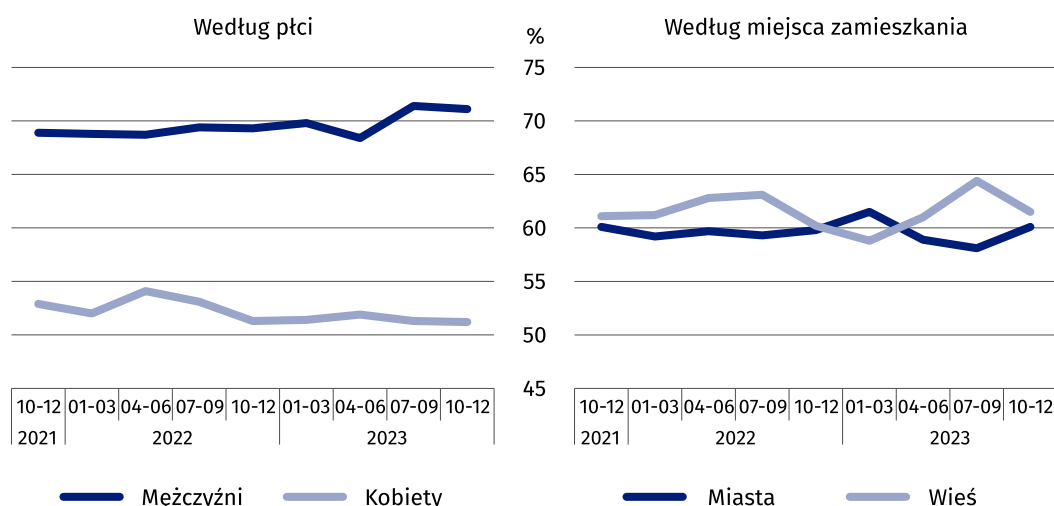
Aktywni zawodowo stanowili 60,8% ogółu ludności w wieku 15–89 lat, tj. o 0,8 p.proc. więcej niż w 4 kwartale 2022 r. W kraju zanotowano w tym czasie wzrost współczynnika aktywności zawodowej o 0,2 p.proc. do poziomu 58,9%.

Pod względem wielkości współczynnika aktywności zawodowej wielkopolskie zajmowało 4. lokatę wśród województw. Najwyższą jego wartość zanotowano w mazowieckim (63,5%; wzrost o 0,2 p.proc. w porównaniu z analogicznym kwartałem 2022 r.), a najniższą – w podkarpackim (52,8%; spadek o 0,2 p.proc.).

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje zróżnicowane wartości w zależności od płci. W zbiorowości mężczyzn współczynnik ten kształtował się na poziomie 71,1%, podczas gdy w przypadku kobiet wynosił 51,2%. Dystans dzielący te dwie wielkości sięgał 19,9 p.proc. i zwiększył się w skali roku o 1,9 p.proc. Mniej zróżnicowane były wartości współczynnika aktywności zawodowej ludności w miastach i na wsi (odpowiednio 60,1% wobec 61,5%). W stosunku do 4 kwartału 2022 r. wskaźnik dla ludności miejskiej zwiększył się o 0,3 p.proc., a dla ludności wiejskiej – o 1,3 p.proc.

Współczynnik aktywności zawodowej był wyraźnie wyższy w populacji mężczyzn

Wykres 3. Współczynnik aktywności zawodowej ludności

Biorąc pod uwagę kryterium wieku, najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zaobserwowano w grupie 35–44 lata (89,2%; w porównaniu z analogicznym kwartałem 2022 r. odnotowano spadek o 3,6 p.proc.), natomiast najniższą dla osób w wieku 55–89 lat (29,3%; wzrost o 1,6 p.proc.). Dla ludności w wieku produkcyjnym wskaźnik wyniósł 83,2%, tj. o 2,0 p.proc. więcej niż przed rokiem.

Pracujący

W 4 kwartałe 2023 r. liczba pracujących wynosiła 1642 tys., tj. o 0,7% mniej niż w analogicznym kwartałe 2022 r. W skali roku wzrost liczebności pracujących odnotowano jedynie w populacji mężczyzn (o 2,5%), natomiast spadek zaobserwowano w grupie kobiet (o 4,6%), a także wśród mieszkańców miast i wsi (odpowiednio o 1,1% i o 0,1%). W badanej zbiorowości większość stanowili mężczyźni; ich udział kształtował się na poziomie 56,9% (wobec 55,1% w 4 kwartałe 2022 r.). Odsetek pracujących osób w wieku produkcyjnym wyniósł 96,2% (wobec 96,0% przed rokiem).

W skali roku liczba pracujących zwiększyła się jedynie w grupie mężczyzn

Pracujący stanowili 58,3% ogółu ludności w wieku 15–89 lat, tj. o 0,5 p.proc. mniej niż w 4 kwartałe 2022 r. (w kraju 57,1%; wzrost o 0,1 p.proc.). Wśród mężczyzn wskaźnik zatrudnienia osiągnął poziom 68,8% (wzrost o 1,6 p.proc. w porównaniu z analogicznym kwartałem 2022 r.), a w populacji kobiet – 48,6% (spadek o 2,4 p.proc.). Wskaźnik zatrudnienia mieszkańców miast zmniejszył się w skali roku o 0,4 p.proc. i wyniósł 58,1%, a w grupie mieszkańców wsi odnotowano spadek o 0,6 p.proc. do poziomu 58,6%.

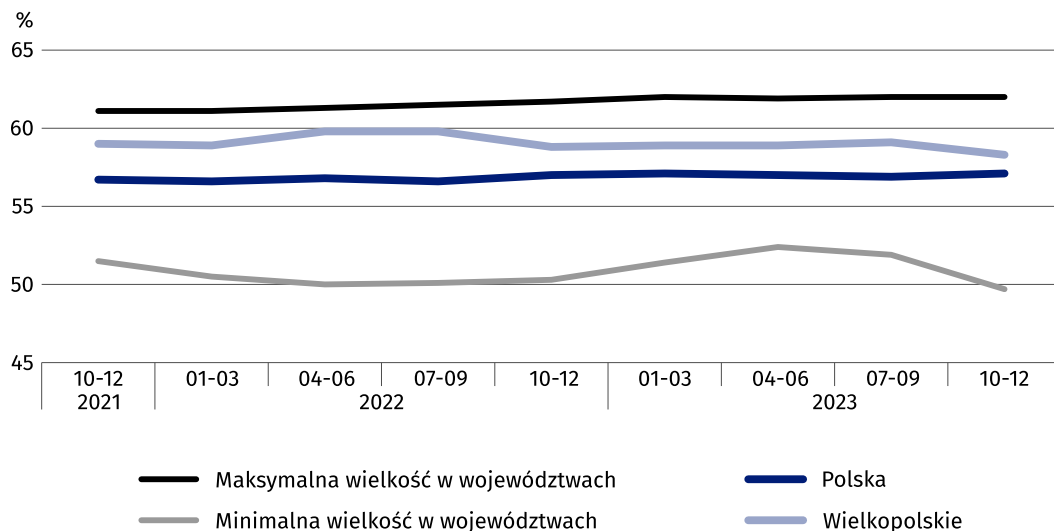
Wskaźnik zatrudnienia był wyraźnie wyższy w populacji mężczyzn

Pod względem wielkości wskaźnika zatrudnienia wielkopolskie zajmowało 4. lokatę wśród województw, a najwyższy jego poziom odnotowano w mazowieckim (62,0%; w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. wzrost o 0,3 p.proc.). Najniższym wskaźnikiem charakteryzowało się podkarpackie, gdzie wyniósł on 49,7% (spadek o 0,6 p.proc.).

Najniższe wartości wskaźnik zatrudnienia przyjmował wśród osób w wieku 55–89 lat oraz w wieku 15–24 lata; jego wartości dla tych grup wieku wyniosły odpowiednio: 29,0% (o 1,5 p.proc. więcej niż w 4 kwartałe 2022 r.) oraz 30,9% (spadek o 4,3 p.proc.). Na wysokim poziomie utrzymywał się wskaźnik dla osób w wieku produkcyjnym (79,8%, tj. o 0,2 p.proc. więcej niż przed rokiem).

Wskaźnik zatrudnienia był najwyższy wśród osób z wykształceniem wyższym (80,1%, tj. o 1,3 p.proc. mniej niż rok wcześniej), natomiast najniższą jego wartość odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (15,5%; spadek o 0,9 p.proc.).

Wykres 4. Wskaźnik zatrudnienia

W strukturze pracujących dominowali zatrudnieni w firmach/instytucjach publicznych lub u prywatnego pracodawcy – zbiorowość ta licząca 1294 tys. osób stanowiła 78,8% ogółu omawianej grupy (78,5% w 4 kwartałe 2022 r.) i w skali roku zmniejszyła się o 0,3%. W większości (75,5%) byli to zatrudnieni przez pracodawców z sektora prywatnego.

Wśród zatrudnionych dominowały osoby wykonujące pracę na czas nieokreślony (stałą) – 87,4%, tj. o 0,6 p.proc. mniej niż przed rokiem. Odsetek pracowników zatrudnionych na czas określony wyniósł 12,6% (wzrost o 0,6 p.proc.).

W skali roku zwiększyła się liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (o 1,2% do 338 tys.), wzrósł także udział tej kategorii w liczbie pracujących ogółem (o 0,4 p.proc. do 20,6%). Zbiorowość pomagających członków rodzin ukształtowała się na poziomie 10 tys., tj. o 54,5% mniej niż w analogicznym kwartale 2022 r.

Struktura pracujących według płci różni się w poszczególnych grupach w podziale według statusu zatrudnienia. Największą grupę tworzyli mężczyźni zatrudnieni w firmach/instytucjach publicznych lub u prywatnego pracodawcy, którzy stanowili 42,1% pracujących ogółem, podczas gdy odsetek kobiet wyniósł 36,7% (w stosunku do analogicznego kwartału 2022 r. odpowiednio wzrost o 1,8 p.proc. i spadek o 1,5 p.proc.). Udział mężczyzn pracujących na własny rachunek (pracodawców oraz pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników) kształtował się na poziomie 14,6%, natomiast kobiety z tej grupy stanowiły 6,0%. W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. oznacza to spadek w grupie mężczyzn o 0,1 p.proc., a w zbiorowości kobiet – wzrost o 0,5 p.proc.

Pracujący w sektorze prywatnym stanowili 80,8% ogółu pracujących (przed rokiem 81,5%). Odsetek pracujących w rolnictwie indywidualnym zmniejszył się w tym czasie o 1,7 p.proc. i wyniósł 7,6%.

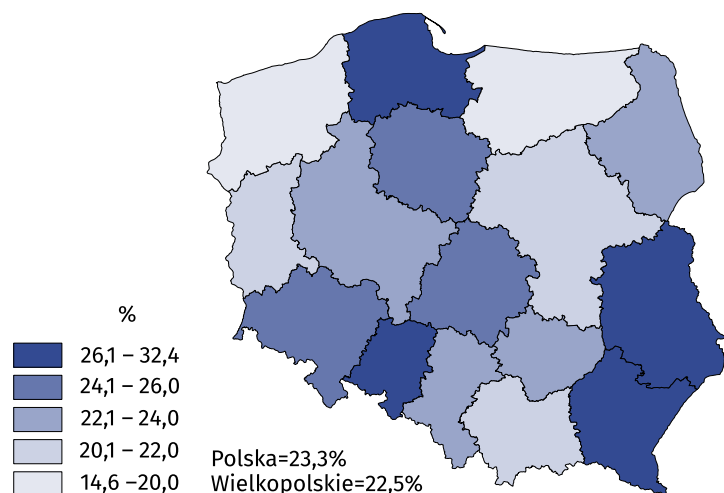
Spośród pracujących 77,6% stanowiły osoby, które w badanym tygodniu przepracowały 40 godzin i więcej, a ich liczba zwiększyła się w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. (o 3,7%). W niepełnym wymiarze czasu pracy (39 godzin lub mniej) pracowało 319 tys. osób, co oznacza wzrost w stosunku do analogicznego kwartału 2022 r. (o 9,2%). W grupie pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy udział mężczyzn wyniósł 50,2%, a wśród pracujących 40 godzin i więcej stanowili oni – 59,7%. W 4 kwartałe 2022 r. w zbiorowości pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy większy był udział kobiet (55,8%), a w grupie pracujących 40 godzin i więcej większość stanowili mężczyźni (59,3%).

W grupie pracujących przeważali zatrudnieni w firmach/instytucjach publicznych lub u prywatnego pracodawcy

W skali roku zwiększyła się liczba pracodawców oraz pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników, natomiast mniej było pomagających członków rodzin

Wśród osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy mężczyźni stanowili 50,2%

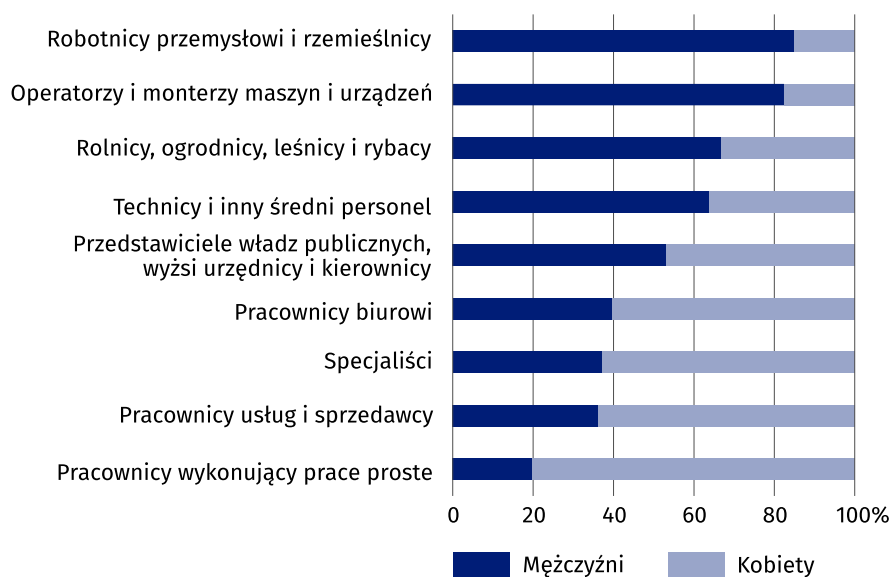
Mapa 1. Udział kobiet pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy (39 godzin lub mniej) w ogólnej liczbie pracujących kobiet w 4 kwartale 2024 r.

W 4 kwartale 2023 r. wśród ogółu pracujących kobiet 22,5% pracowało w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj. 39 godzin lub mniej (w stosunku do 4 kwartału 2022 r. wzrost o 0,5 p.proc.), a 14,3% przepracowało 29 godzin lub mniej (wzrost o 3,4 p.proc.). W grupie mężczyzn udział osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy był mniejszy; 39 godzin lub mniej przepracowało 17,1% mężczyzn (w skali roku wzrost o 2,7 p.proc.), a 29 godzin lub mniej – 8,8% (wzrost o 5,4 p.proc.).

Wśród województw notowano duże zróżnicowanie udziału osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy (39 godzin lub mniej) zarówno w zbiorowości kobiet, jak i mężczyzn. Odsetek w grupie kobiet wahał się pomiędzy 14,6% w warmińsko-mazurskim (w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. spadek o 4,3 p.proc.) a 32,4% w lubelskim (spadek o 1,3 p.proc.), natomiast w kraju wyniósł 23,3% (spadek o 1,6 p.proc.). Warmińsko-mazurskie było województwem, w którym odnotowano najmniejszy udział mężczyzn pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy (11,0%; spadek o 1,5 p.proc.), natomiast największym udziałem charakteryzowało się świętokrzyskie (21,6%; wzrost o 1,3 p.proc.), a w kraju wyniósł 16,0% (spadek o 1,9 p.proc.).

Wykres 5. Struktura pracujących według grup zawodów w 4 kwartale 2023 r.

Wśród pracujących przeważali specjaliści oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy

W strukturze pracujących według grup zawodów najliczniejszą zbiorowość stanowili specjaliści (18,9%) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (17,8%). W populacji mężczyzn odsetek robotników przemysłowych i rzemieślników był większy i sięgał 26,6%. Wśród kobiet dominowały dwie kategorie zawodów: specjaliści (27,7%) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (18,2%).

Przewagę liczebną mężczyzn zaobserwowano w pięciu grupach zawodów, przy czym największą zanotowano wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (odpowiednio 84,9% wobec 87,1% w analogicznym kwartale 2022 r.), a także operatorów maszyn i urządzeń (w zbiorowości tej mężczyźni stanowili 82,4% wobec 78,3%). Kobiety przeważały w czterech grupach zawodów, m.in. wśród pracowników wykonujących prace proste, gdzie stanowiły 80,3% (wobec 67,4% przed rokiem) oraz pracowników usług i sprzedawców, z odsetkiem na poziomie 63,9% (wobec 71,1%).

Bezrobotni

W 4 kwartale 2023 r. zbiorowość bezrobotnych liczyła 69 tys. osób, tj. o 2,1-krotnie więcej niż w 4 kwartale 2022 r. (w kraju ich liczba zwiększyła się o 7,0%), przy czym na wsi odnotowano blisko 3-krotny wzrost, a w mieście – o 55,0%.

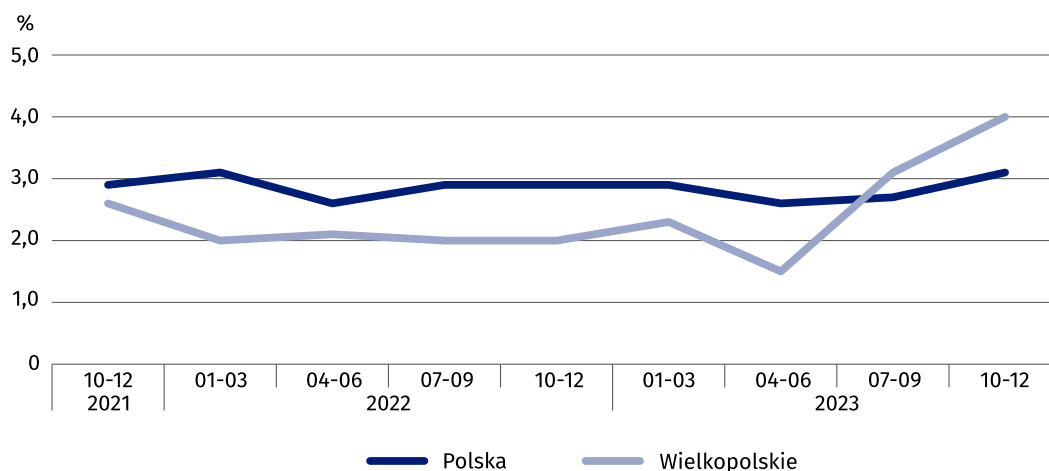
Stopa bezrobocia (czyli udział osób bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) w 4 kwartale 2023 r. wyniosła 4,0% (o 2,0 p.proc. więcej niż w 4 kwartale 2022 r.). Wyższy wskaźnik notowano wśród kobiet (5,2%) niż wśród mężczyzn (3,1%, wzrost o 0,1 p.proc.). W miastach stopa bezrobocia wyniosła 3,4% (wzrost o 1,2 p.proc.), a na wsi 4,8% (wzrost o 3,1 p.proc.). W Polsce jej wartość była niższa niż w wielkopolskim i ukształtowała się na poziomie 3,1% (wzrost o 0,2 p.proc.). Najwyższy wskaźnik zanotowano w tym czasie w podkarpackim (5,9%, w stosunku do 4 kwartału 2022 r. wzrost o 0,9 p.proc.).

W grupie bezrobotnych przeważały osoby, które straciły pracę – ich udział kształtował się na poziomie 43,5%, podczas gdy w 4 kwartale 2022 r. ich odsetek osiągnął poziom 51,5%, a także osoby powracające do pracy po przerwie (27,5%). Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy do 13 miesięcy i więcej (29,0%), a przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne wynosił 11 miesięcy (przed rokiem 10,5 miesiąca).

W skali roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych niezależnie od miejsca zamieszkania

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne wynosił 11 miesięcy

Wykres 6. Stopa bezrobocia

Bierni zawodowo

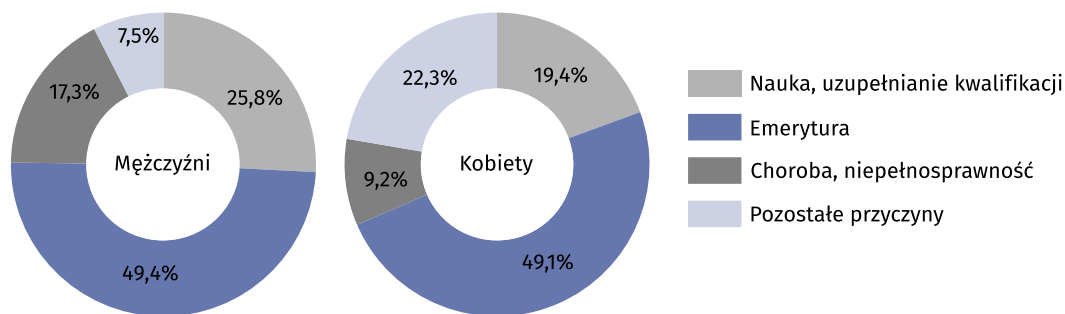
Zbiorowość biernych zawodowo obejmuje zarówno osoby, które jeszcze nie weszły na rynek pracy (w tym większość uczącej się młodzieży), jak również osoby, które już definitywnie z rynku pracy odeszły albo nigdy na niego nie trafią – część emerytów, rencistów, osoby utrzymujące się z innych źródeł niż praca. Grupa ta obejmuje także osoby, które weszły na rynek pracy, potem częściowo się zdezaktywizowały i po przerwie chcą na niego powrócić.

Zbiorowość biernych zawodowo w 4 kwartale 2023 r. liczyła 1105 tys. i stanowiła 39,2% ogółu ludności w wieku 15–89 lat. W populacji tej przeważały kobiety (712 tys. wobec 393 tys. mężczyzn). W porównaniu z analogicznym kwartałem 2022 r. liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 1,7%; w grupie mężczyzn spadek wyniósł 5,5%, natomiast w zbiorowości kobiet odnotowano wzrost o 0,6%. Wśród mieszkańców wsi zanotowano w tym czasie spadek o 2,4%, a mieszkańców miast – o 1,1%.

W zbiorowości biernych zawodowo przeważały kobiety

W badanej zbiorowości odsetek osób w wieku produkcyjnym wyniósł 30,1%. Wśród biernych zawodowo przeważały osoby w wieku 50–89 lat, z udziałem na poziomie 68,4%.

Wykres 7. Struktura biernych zawodowo według przyczyn bierności w 4 kwartale 2023 r.

Najczęstszą przyczyną bierności zawodowej była emerytura

Od 1 kwartału 2021 r. pytania o poszukiwanie pracy kierowane są wyłącznie do osób w wieku 15–74 lata; w 4 kwartale 2023 r. grupa ta obejmowała 894 tys. osób. Bierni zawodowo jako główne przyczyny bierności wskazywali: emeryturę (49,2% badanej zbiorowości), naukę i uzupełnianie kwalifikacji zawodowych (21,7%) oraz chorobę i niepełnosprawność (12,1%).

W 4 kwartale 2022 r. wskaźniki te kształtowały się na poziomie odpowiednio: 48,1%, 22,3% i 11,6%.

Udział osób nieposzukujących pracy z powodu obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu ukształtował się na poziomie 10,2% (wobec 10,9% w analogicznym kwartale 2022 r.).

U w a g a. W opracowaniu sumy składników mogą różnić się od wielkości „ogółem”, co jest wynikiem zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Ze względu na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w tych przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu (mniejsze niż 20 tys.). W przypadku, gdy liczby po uogólnieniu wyników z próby wynoszą poniżej 10 tys., zostały one zastąpione znakiem kropki ("."), co oznacza, że konkretna wartość nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Uwagi metodologiczne

Niniejsza informacja sygnalna została przygotowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**.

Od 4 kwartału 2023 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej Polski zamieszkałej w mieszkaniach, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 (do 3 kw. 2023 r. wyniki były uogólniane na populację generalną z wykorzystaniem danych o ludności pochodzących z bilansów opracowanych na podstawie wyników NSP 2011).

Dane zawarte w niniejszej informacji sygnalnej zostały przeliczone zgodnie z nową podstawą uogólniania danych.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (ang. Labour Force Survey – LFS) prowadzone jest w Polsce kwartalnie od maja 1992 r. i doskonalone zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Pracy i Eurostatu.

Podstawą metodologii BAEL od 1 kwartału 2021 r. są definicje pracujących, bezrobotnych oraz biernych zawodowo zgodne z Rezolucją dotyczącą statystyki pracy, zatrudnienia i niepełnego wykorzystania siły roboczej, wypracowaną w 2013 r. podczas 19 Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w Genewie (ICLS) i zarekomendowane przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP/ILO) do stosowania we wszystkich krajach. **Przedmiotem badania jest sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu.** W Unii Europejskiej wdrożenie zapisów ww. rezolucji nastąpiło poprzez ustanowienie nowych aktów prawnych. **Od 2021 r. EU-LFS jest jednym z kluczowych badań objętych rozporządzeniem ramowym dla statystyki społecznej (tzw. IESS FR).** Towarzyszące IESS FR akty implementacyjne w dziedzinie zasobów pracy precyzują zakres badania zasadniczego i badań modułowych, określają organizację badania oraz szczegółowo definiują poszczególne populacje wyodrębniane ze względu na status osób na rynku pracy.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Poznaniu
Dyrektor Jacek Kowalewski
Tel.: 61 2798 266

Rozpowszechnianie:
Wojewódzkie Informatorium Statystyczne
Tel.: 61 2798 320, 61 2798 323

Współpraca z Mediami:

Arleta Olbrot
Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel.: 61 2798 345
e-mail: a.olbrot@stat.gov.pl

 poznan.stat.gov.pl

 [@Poznan_STAT](https://twitter.com/Poznan_STAT)

 [@UrządStatystycznywPoznaniu](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywPoznaniu)

 [Urząd Statystyczny w Poznaniu](https://www.youtube.com/UrządStatystycznywPoznaniu)

Powiązane opracowania

[Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat zmian wprowadzanych od 2021 r. w BAEL](#)
[Pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo \(wyniki wstępne BAEL\) – 4 kwartał 2023 roku](#)
[Inne opracowania zawierające wyniki tych badań: \[stat.gov.pl\]\(http://stat.gov.pl\) → Obszary tematyczne → Rynek pracy](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinyowe Bazy Wiedzy – Rynek pracy](#)
[Strateg → Obszary tematyczne → Rynek pracy](#)
[Bank Danych Lokalnych \(BDL\) → Rynek pracy](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Aktywność ekonomiczna według BAEL](#)
[Ludność aktywna zawodowo według BAEL](#)
[Pracujący według BAEL](#)
[Bezrobotni według BAEL](#)
[Ludność bierna zawodowo według BAEL](#)
[Współczynnik aktywności zawodowej ludności według BAEL](#)
[Wskaźnik zatrudnienia według BAEL](#)
[Stopa bezrobocia według BAEL](#)